

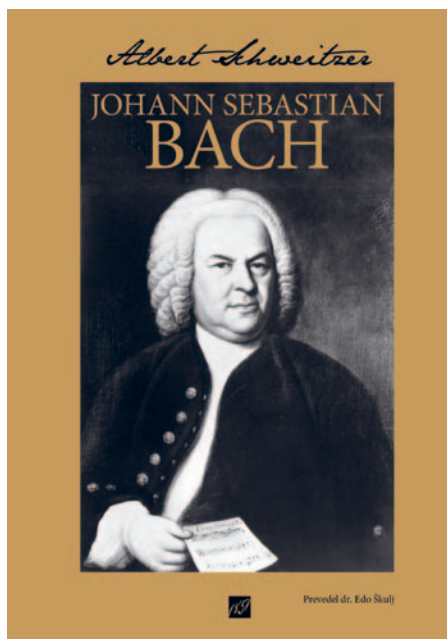
1851

## CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

CELJE - LJUBLJANA

ALBERT SCHWEITZER: JOHANN SEBASTIAN BACH



## Podatki o knjigi

- Naslov: Johann Sebastian Bach
- Avtor: Albert Schweitzer
- Notografija: Jurij Dobravec
- Predgovor: Charles-Marie Widor
- Spremna beseda: dr. Edo Škulj
- Prevajalec: dr. Edo Škulj
- Urednica: Mateja Kvartič Dolinšek
- Velikost: 165 mm x 235 mm
- Vezava: trda
- Število strani: 372
- ISBN: 978-961-278-400-3
- Cena: 35 EUR
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2018

## Kontakt

Uredništvo

T 01 244 36 70

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

## Glasbeni pesnik, nerazumljen v času svojega življenja

*Delo Alberta Schweitzerja, napisano v začetku preteklega stoletja, a tudi danes enako zanimivo in pomembno, predstavlja preplet Bachovega dela ter z njim neločljivo povezanega umetnikovega družinskega življenja. Avtor do enega najboljših skladateljev vseh časov pristopa kritično, a z izjemnim znanjem in spoštovanjem.*

Skladatelj Johann Sebastian Bach ni živel v izobilju. Preživljal se je s kantorstvom v različnih cerkvah in s poučevanjem. Toda to zadnje ni bilo zanj – ni bilo slabšega šolskega učitelja z večjim pedagoškim talentom. Bach je imel veliko otrok, a je v svojem življenju mnogokrat spremljal krsto ljubljene osebe k počitku – poleg otrok tudi svoje prve žene. To je vplivalo tudi na vsebino njegovih del, saj je poznal življenje in smrt. Bach ni le skladal glasbe; on je ustvarjal glasbene pesnitve. Še danes velja za umetnika, ki je najbolj popolno združil različna glasbila in glasbene oblike.

## O avtorju

**Albert Schweitzer**, rojen 14. januarja 1875 v Zgornji Alzaciji v Nemčiji (danes Francija), umrl 4. septembra 1965 v afriškem Gabonu, je bil evangeličanski teolog, popotnik, orglar (glasbenik), filozof, zdravnik, pisatelj in nobelovec. Že pri desetih letih je pri bogoslužju igral orgle namesto očeta in bil kot gimnazijec največji mojster za orgelske skladbe Johanna Sebastiana Bacha. Študij filozofije in teologije je končal z doktoratom ter bil pastor in profesor teologije v Strasbourgu, hkrati pa je študiral še medicino. Leta 1913 je odšel v Gabon, kjer je ustanovil bolnišnico, denar zanj pa je zbiral s predavanji in orgelskimi koncerti po Evropi in ZDA. Leta 1952 je prejel Nobelovo nagrado za mir, denar, ki ga je s to nagrado prejel, pa je porabil za gradnjo posebne stavbe za gobavce v svoji bolnišnici v Lambareneju.

## Odlomki iz knjige

*Tako nastane naslednja posledica: umestiti Bacha v čas in prostor. Tako je razumel Spitta, njegov slavni življenjepisec. Preden nam nariše njegov obraz, se poda v preteklost in nam opiše številno Bachovo družino. Vidimo njihove člane, raztresene po majhnih mestih srednje Nemčije; vsi so organisti in kantorji, poštenjaki, nekoliko trmasti, energični, skromni, vendar z zavestjo svoje veljave. (Str. 19)*

*Kakor je pisal življenjepisec o človeku, tako mora ravnati glasbenik glede svojih skladb. Zgodovina koral je osnova, ki zahteva razlago. Tako razvoj glasbe kot verske poezije nemškega srednjega veka pripravljata pot koralu v reformaciji. To pa ni vse. Točka, h kateri hitita v svoji zapletenosti, je Bach. Naj gremo po eni ali drugi poti, na koncu je vedno Johann Sebastian Bach. (Str. 19)*

*Bach je bil imeniten profesor. Njegove poraze v tej zadevi je treba pripisati dejstvu, da ni zmozel držati discipline med učenci Šole svetega Tomaža, ne pa didaktični nesposobnosti. Član leipziškega občinskega sveta je po mojstrove smrti izjavil: »Gospod Bach je bil dober glasbenik, ampak slab profesor.« Če je s tem mislil na šolskega učitelja, je imel prav. Kant je sam sebe ironiziral, ko je govoril o svojih vzgojiteljskih letih: »Nikoli ni bilo slabšega vzgojitelja z boljšimi nameni.« Isto bi lahko rekli o Bachu: nikdar ni bilo slabšega šolskega učitelja z večjim pedagoškim talentom. Tisti, ki so prišli na študij pod njegovim vodstvom, so našli najboljšega voditelja, kar dokazuje kakovost učencev. (Str. 114)*

*Arnstadtška (1703–1707) in mühlhausenska leta (1707–1708) so bila za bodočega mojstra leta učenja. V teh petih letih – od 18. do 23. leta – se je Bach poglobil v tehnične skrivnosti svetega inštrumenta, hkrati pa se preizkušal v vseh zvrsteh orgelskih skladb. Njegovi učitelji so bili Pachelbel, Böhm in Buxtehude, katerih vpliv se je raztezal na vsako stran učenčevega zvezka. Teme so bile po invenciji zelo zanimive, oblike, v katerih so se razvijale, pa zelo zapletene. Občutiti je neizkušeno roko. Raba pedala, na začetku ad libitum, se vedno bolj uveljavlja v razmerju, kakor Bach napreduje v tehniki; učenec ne stopica na mestu, ampak gre z dolgimi koraki virtuoznosti naproti. Z naporom ni varčeval; nekrolog omenja, da je v tem času marsi-katero noč prebil ob študiju. Dodajmo, da so bile v Arnstadtju izjemne delovne razmere; služba mu je vzela le nekaj ur na teden; imel je torej dosti časa, da se je posvetil umetnosti. (Str. 125)*